

עירובין עב. (המשנה) עד עג. (המשנה)

ביאורי מושגים

יחסו של התלמיד לבית מדרשו - על אף שאדם זר הסמוך על שולחן אחר נחשב רשות שונה תלמיד הסמוך על שולחן רבו נחשב רשות אחת וזאת כיוון שבית המדרש הינו ביתו של התלמיד, והרב הינו אביו הרוחני של התלמיד.

המשנה

5 חבורות שישבו בבית אחד:

ב"ה: מספיק עירוב אחד לכולם.

ב"ש: צריך עירוב לכל חבורה.

ישבו בחדרים שונים:

כולם: צריך עירוב לכל חבורה.

הגמרא מציעה שני כיוונים להבין במה נחלקו ב"ש וב"ה

כיוון א' - טיב המחיצות:

רב נחמן א': המח' היא רק במחיצות הנמוכות 10 טפחים.

רב נחמן ב': המח' היא בכל גובה של מחיצה.

אפשרות ג': המח' היא רק כשהמחיצות לא מגיעות לתקרה (וכשמגיעות - לכו"ע צריך עירוב לכל חבורה).

אפשרות ד': המח' היא גם כשהמחיצות מגיעות לתקרה. (כל הדיון כאן הוא במחיצות עראי. במחיצות קבועות כולם מודים שמספיק עירוב לכולם).

כיוון ב' - מיקום העירוב:

ברייתא א': המח' היא רק כאשר הם מניחים את העירוב בבית אחר, (כאשר מניחים אצלם - כולם מודים שמספיק עירוב אחד).

ברייתא ב': המח' היא רק כאשר הם מניחים את העירוב אצלם, (כאשר מניחים בבית אחר - כולם מודים שצריך עירוב לכל חבורה וחבורה).

מצאנו במפורש תנא הקובע שבכל מצב צריך רק עירוב אחד - (תנא זה משתלב רק עם שיטת ב"ה לפי ברייתא א').

משנה

ילדים שניזונים מאביהם וישנים בבתים נפרדים:

אם חוץ מהם גרים עוד אנשים בחצר:
כשהעירוב אצלם - לא צריכים עירוב לעצמם.
כשהעירוב במקום אחר - צריכים עירוב גם לעצמם.

אם לא גרים עוד אנשים בחצר: לא צריכים עירוב.

רב (שסבר שמקום האכילה מגדיר את הדירה): במשנה מדובר כשהם מקבלים את האוכל מאביהם ואוכלים אותם בבתיהם (כשהם אוכלים בבית אביהם הם נחשבים יחידה אחת לכל דבר).

מעמדם של אנשים שונים הסמוכים על שולחן אדם אחר אצל גרים בבתים שונים:

זר אצל זר - נחשבים שתי רשויות.

תלמיד אצל רבו - נחשבים כבן ואב (רשות אחת לרוב הדינים).

אישה אצל בעלה - ר"י בן בבא: נחשבים שתי רשויות.
ר"י בן בתירא: נחשבים כבן ואב.

עבד אצל אדונו - ר"י בן בבא: נחשבים כבן ואב.
ר"י בן בתירא: נחשבים שתי רשויות.

מה מגדיר את דירתו של האדם:

רב: מקום האכילה. שמואל: מקום השינה.

המח' היא רק כאשר האדם מרוצה ממקום האכילה והשינה. אם הוא היה מעדיף לאכול במקום השינה או להיפך - כולם מודים שהולכים אחרי העדפותיו.

ברייתא

מה נחשב דירה לעניין חיוב עירוב חצרות:

ת"ק: כל מקום שראוי למגורים.

ר' יהודה: כל מקום שראוי למגורים וגם גרים בו בפועל.

אנשי חצר שעירבו:

רבה: אם כעת רוצים לערב עם חצר אחרת - מספיק שרק אחד ישלח עירוב.

אב ובן, רב ותלמידו (הנמצאים לבד בחצר):

1. אם הם בחצר פנימית - אינם אוסרים את החצר החיצונית (כיוון שהם נחשבים כאילו עירבו).

2. אינם צריכים עירוב, (כיוון שהם נחשבים כאילו עירבו).

3. נחשבים כשני בתים נפרדים --- ולכן החצר שלהם נחשבת חצר --- ולכן המבוי שאליו פתוחה החצר שלהם ועוד חצר נוספת נחשב מבוי (וניתן להתירו בלחי או קורה).